

LOV OG EVANGELIUM

TEMA: LÆR DEN UNGE DEN VEIEN HAN SKAL GÅ

LITT OM BARNESINNET

GJØR HJEMMENE STERKE

DERE LITE TROENDE



«Lær den unge den veien han skal gå!
Så viker han ikke fra den når han blir gammel.»

Ord 22:6



Så sa Herren:
Stå på veiene og
se til. Spør etter de
gamle stier. Spør hvor
veien går til det gode, og
vandre på den! Så skal dere
finne hvile for deres sjeler.

Jer 6:16

REDAKSJONSNEMND

Per Bergene Holm, Finn-Widar Knutzen
og Dag Rune Lid
mail: loe.redaksjon@nll.no

ABONNEMENTSANSVARLIG

Vegard Heian
mob: 907 77 312
mail: loe.adresse@nll.no

Grafisk layout: Marie Louise Björn
Bilder: Freepik (s. 1, 6, 9, 12, 15, 21, 22, 24)
Pixabay (s. 2, 32), Adobe Stock (s. 17, 28)
Trykkeri: ETN Grafisk
ISSN: 2387-5275
Årgang: 61

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL støtter den lutherske kirken i Moldova og luthersk litteraturarbeid i Bolivia og Peru.

NLL eier og driver **BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES** i Vestfold. Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier, samt fremme arven fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

BLADET LOV & EVANGELIUM utgis av NLL. Det er *gratis* og kommer med 6 nummer i året.

Via hjemmesiden vår **WWW.NLL.NO** finner du også et stort bibliotek av lyd- og video-opptak. NLL kan også søkes opp som podcast.

vøpps
15095

Bankgiro:
3000 22 26193

Svensk kontonummer:
venter på nytt nummer

Dansk kontonummer:
7604 1734369

Bibelskolen på Fossnes
Valberggrenda 13B,
3160 Stokke
bibelskolen@nll.no
tlf: 33 33 89 00
www.fossnes.no

Formann NLL
Fredrik Thorbjørnsen
mob: 905 95 749
mail: formann@nll.no

Sekretær NLL
Martin Fjære
mob: 979 89 427
mail: sekretar@nll.no

NLL kontor
mail: kontor@nll.no

INNHold *mai*

Leder: Lær den unge den veien han skal gå Av Per Bergene Holm	3
Ta denne gutten og fostre ham opp for meg Av Gunnar Nilsson	4
Litt om barnesinnen Av Per Bergene Holm	10
Gjør hjemmene sterke Av Gustav Mjåland	12
Ulydighet Av Ole Hallesby	15
Tidlig lydighet Av Andreas Lavik	16
De fire disiplintypene Av Ross Campbell	18
Trass, opposisjon og ulydighet - problem og mulighet Av Per Bergene Holm	19
Bønn om visdom Av Johan og Marie Louise Björn	23
Dere lite troende Av Lars Fossdal	25
Josva 15-19 Av Martin Fjære	27
Barneleir, yngresleir og ungdomsleir	29
Sommersamlinger	30
Møtekalender	31
Huske Guds bud Av C. O. Rosenius	32

Lær den unge den veien han skal gå



I dette nummeret av bladet vil vi særlig stanse for foreldreansvaret. Foreldrenes forhold til barna har en veldig sentral plass i Skriften. Av alle Guds bud som gjelder vårt forhold til hverandre, har Gud satt budet om å hedre far og mor først, før budet mot å slå i hjel, før budet mot å bryte ekteskapet. Så viktig anser Gud foreldreautoriteten at han setter manglende respekt og lydighet mot far og mor foran det vi ville ansett som langt mer alvorlige synder. Gud har dessuten føyd et løfte til budet, for enda sterkere å understreke hvor stort og herlig det er at det følges.

Så er det kanskje intet bud som det syndes mer mot i dag, også i de kristne hjem, men det ser ikke ut til at noen reagerer noe vesentlig på det. Barnas ulydighet og egenrådighet aksepteres i stor grad, og barna får langt på vei råde og sette dagsorden i mange hjem. Hjemmene preges av en snillisme og ettergivenhet som i første omgang kan se ut som kjærlighet, men som dypest sett er uvilje mot å konfrontere barnet for dets egenrådighet og manglende lydighet.

Fra barna er små bæres de rundt av foreldrene, selv om de ikke er syke, for de klarer ikke å høre at barna skriker. Det tar timer å legge dem, for barna vil ikke roe seg uten at foreldrene er i umiddelbar nærhet. Måltider og andaktsstunder preges av uro, for barna har ikke lært at de skal sitte rolig og være stille. Vil ikke barna spise det de blir servert, får de noe annet i stedet osv.

Foreldrene vil først og fremst stå høyt i kurs hos sine barn, men sannheten er at der barna mister respekten for mor og far, der mister de også kjærligheten. Det eneste som får utfolde seg er egenkjærligheten. Så lenge barnet får viljen sin, gaver og alt det har lyst på, gir de uttrykk for at de er veldig glade i sine foreldre. Men krysses egenviljen, da er mor og far dumme og slemme osv. Det finnes ingen kjærlighet som skaper lyst til å bøye sin egenvilje under mor og far, ingen tillit til at det mor og far sier er best for meg. Barna har lært at foreldrene igjen og igjen bøyer sin vilje under barnas ønsker og valg.

Det alvorlige er at vi som foreldre står i Guds sted overfor barna. Det er ikke underlig at mennesker i dag tenker at Guds bud er som et tilbud eller et forslag om hvordan de kan leve, men om de vil noe annet, så kan de det i stedet. Trosser de Guds bud, føyer nok Gud seg etter dem. Det blir lite syndserkjennelse og lite bruk for Guds nåde og syndenes forlatelse av slikt.

«Gud har gitt oss og betrodd oss barn for at vi skal oppdra dem etter hans vilje; ellers trengte han ikke fedre og mødre. La derfor enhver vite at han er skyldig, under trussel om å miste Guds nåde, til framfor alle ting å oppdra sine barn til å frykte og kjenne Gud. (...) Tenk for en grufull skade du gjør om du forsømmer disse ting og ikke oppdrar dine barn til å bli gagns mennesker og sanne kristne.» (Martin Luther)

TA DENNE GUTTEN OG FOSTRE HAM OPP FOR MEG

Av Gunnar Nilsson

Vi må begynne med Gud. Han skapte familien, den tilhører ham. Han bestemmer dens struktur, og det er viktig i dag. Han bestemmer dens mål. En mann og en kvinne kan arbeide sammen etter Guds hensikt og bli en del av den. Hjemmet de bygger blir da hans eiendom. Deres forhold til hverandre bestemmes av ham, barnas stilling bestemmes av ham.

Å oppdra barn er ikke lett, ikke engang i teorien, men det er selvfølgelig lettest i teorien. Å gjennomføre det kan ha sine vanskeligheter, og der mislykkes vi nok alle mer eller mindre. Og når jeg skriver om barneoppdragelse, betyr det ikke at jeg gjør det ut fra min egen feilfrihet. Kanskje jeg i noen tilfeller gjør det bare fordi jeg har sett at jeg har gjort feil, der jeg har forstått at det skulle vært annerledes.

Churchill sa at det er lettere å styre en nasjon enn å oppdra tre barn. Det har også blitt sagt at hånden som rører vuggen styrer verden! Så viktig er barneoppdragelse.

Vi skal begynne med den enkleste delen. Det er noen regler for hvordan du skal oppføre deg, og det er ikke så vanskelig. Det er mange paralleller til hvordan vi oppdrar dyr, hvor vi snakker om negativ og positiv stimulering for å nå målet. Da er det ekstremt viktig å være konsekvent.

Bibelen understreker viktigheten av å oppdra de unge. Lær den unge den veien han skal gå! Så viker han ikke fra den når han blir gammel. (Ord 22:6) Lær, sto det.

Det kreves tid, ikke sant? I tillegg kreves det et fortløpig samfunn mellom den voksne og barnet dersom den voksne skal lære og hjelpe barnet. Fem minutter til middagen er ikke nok.

Ta denne gutten og fostre ham opp for meg. Det var Faraos datter som sa dette til Moses' mor. Og vi kan si at det er Guds ord til alle foreldre. Fostre dem opp for meg! La dem ikke vokse vilt. Fostre dem opp. Men ikke for verden, ikke for deg selv, bare for Herren. Det er foreldreansvaret. Nå har en stor del av det havnet i andres hender, nemlig i barnehagens og skolens hender. Men det har ikke gått så bra. Antall unge med angst har doblet seg på 20 år. Vi kan ta som et eksempel at økningen i selvskading på en ekstrem måte følger den første barnehagegenerasjonen (David Eberhard).

Vårt ekteskap er ikke vårt, men Guds, det er ikke vårt hjem, men hans, det er ikke vår familie, men hans, det er ikke våre barn, men hans.

Fostre dem opp for meg. Luther sier om det fjerde budet, med tanke på foreldrenes ansvar:

«De skal ikke bare samvittighetsfullt og trofast forvalte sitt embete og fysisk gi næring og omsorg for sine barn, sine tjenestefolk og sine undersåtter, men først og fremst oppdra dem til Guds ære og pris.»

Foreldrene skal være i Guds sted, de skal avspeile Gud. Kanskje det første jeg tenker på er Guds ubetingede kjærlighet. Den

skal være der. Men det er ikke det samme som ikke å stille krav, slik det ofte har blitt i dag. Kravløshet er ikke kjærlighet! Men det har nesten blitt normen i den vestlige verden. Da blir alle irettesettelser av barnets oppførsel umulig. Foreldre tar hensyn til barnets minste vink slik at det får viljen sin. Det er en sikker vei til å få selvcentrerte barn og foreldre med dårlig selvtillit!

Jeg tar med et sitat fra psykiater David Eberharts bok *Ingen tar skit i de lätt-kränkta land*: «Hvis du lytter til en standard diskusjon mellom dagens foreldre og barna deres, kan du lett bli ledet til å tro at alle er født som trettenåringer. Det er uenighet om hvilken mat som skal serveres. Barna får lov til å ha synspunkter på hvilke klær de skal ha på seg – en prosess som godt kan ta en halvtime. Du bør få godkjenning fra treåringen din hvis du skal på Skansen eller Gröna Lund, eller hvis du bare skal slappe av foran TV-en. Alt skal forhandles om slik du gjerne må med en tenårings. Og mamma og pappa er så 'snille'.

Ja, vi har alle hørt det kanskje: Skal du ikke komme og sette deg ved bordet nå? Vil du ikke ha litt...? Er det bedre med...? Du trenger mat, er du ikke sulten? Du prøver å resonnerer med ditt trassige barn akkurat som om barnet hadde en fornuftig grunn til ikke å spise, for eksempel. Eller kaste mat på søsken, eller...»

Nå bør vi også si at oppdragelse særlig er hjertets oppdragelse. Tidligere ble det sagt at barnet skulle være ferdig oppdratt når det var to år gammelt. Da forstår vi at det hadde lite med fornuft å gjøre.

La oss ta en vanlig situasjon som et eksempel. Familien sitter ved spisebordet,

det er også noen gjester med dem. Da vil du ikke skrike og slåss med barna. Når lille-gutt har spist sin porsjon, vil han ha mer, mye mer enn han kan orke. Han står på sitt. Så sier mamma eller pappa for å avslutte diskusjonen at da må han spise opp alt. Jada! Så lillegutt får det som han vil. Men selvfølgelig orker han ikke å spise alt. Hva gjør mor og far da? Ja, de vil ikke ha krangel når det er gjester ved bordet, så etter litt masing slipper han å spise opp alt.

Spilte dette noen rolle? Nei, ikke hvis du ikke skal oppdra lillegutt for Herren. Men hvis du skal oppdra lillegutt for Herren, betyr det mye. Og hvis du ikke bryr deg om at det blir flere slåsskamper og skrik i fremtiden, betyr det heller ikke noe. Men du har ikke vært som Gud, som er trofast både med velsignelser og oppfyllelse av trusler. Og når du svikter når det gjelder å oppfylle trusler, sa tar det 20 ganger å være konsekvent før du er tilbake til utgangspunktet igjen. Dette betyr at de fleste mennesker i dag kanskje aldri kommer til det punktet hvor det blir naturlig å adlyde. Det skjer ikke uten mer eller mindre krangel og diskusjon.

Vi ser kort hva Rosenius skriver:

«Det viktigste i denne saken er at barna blir behandlet med plan, beslutsomhet, forståelse, kjærlighet og måtehold. For foreldre bør aldri åpne munnen for å forby eller befale noe, med mindre de først er sikre på at de alltid kan håndheve sin vilje, og deretter bestemt kreve at deres ord blir adlydt betingelsesløst og uten pruting eller motsigelse.

Men nettopp derfor må de gi sine barn en viss frihet, og være forsiktige med å gi dem slike bud som de ikke er i stand til

å holde. Ja, det er ofte nødvendig å lukke øynene for noen mindre feil, for å straffe-
forfølge de større med desto større
strenghet, og aldri ha den uheldige
konsekvensen at de ikke kan håndheve sin
vilje, men er tvunget til å la barnas egen-
rådighet beholde seieren til slutt. Ingen-
ting er så skadelig for barn som dette. Når
foreldrene sier nei, bør det være nei, og når
de sier noe, bør det nødvendigvis gjøres.
Når barn nettopp har blitt vant til dette, vil
lydighet snart være en enkel vane.»

Jeg tror dette er ekstremt viktig. Spesielt
med tanke på frelsen og at foreldrene
skal være i Guds sted. Gud lar seg ikke
manipulere. Hvis barna blir lært at de kan
manipulere foreldrene, hvorfor skulle de
ikke kunne gjøre det samme med Gud?
Hvis du ikke trenger å adlyde foreldrene
dine, hvorfor skulle du måtte adlyde Gud?
Tanken trenger ikke å være bevisst, men

trenger inn ubevisst. Vi bør overfor barn
ha så få forbud som mulig, men de som
eksisterer må følges.

Hvis barnet ikke trenger å adlyde, hvis det
oftere og oftere går av med seier, mister
foreldrene sin autoritet. Nå er det slik at
den du ikke respekterer og ærer, elsker du
heller ikke, og det gjelder ikke minst for
barna. Ingen større forbannelse kan ramme
et hjem enn at de unge ikke respekterer sine
foreldre. Den mest effektive metoden for å
ødelegge respekt er å oppfylle alle barnets
ønsker og la dem få det man vet ikke er til
det beste for dem. Jeg kjenner en bestemor
som oppfylte et av barnebarnas ønsker litt
for mye. Hordan gikk det? Vel, hun fikk
bare utakk, fordi hun mistet all autoritet.
Og hun fikk ingen kjærlighet tilbake, bare
forakt.

Når det blir sagt til barnet «nå skal du legge



deg», skal det bety nettopp det. Men hvor ofte skjer det ikke at barnet overtaler mor til å vente litt til, og dermed er autoriteten brutt. Hver gang en befaling ikke adlydes, hver gang barnets egenvilje triumferer, lider autoriteten. Nødvendigheten av vennlig, men bestemt disiplin, kan ikke understrekes nok.

Samtidig skal vi ikke være for snare i våre dommer overfor barnet uten at vi har satt oss inn i barnets situasjon. For det er ikke alltid slik at barnets tenkemåte er som en voksens. Her gjøres det ofte urett mot barnet, ikke minst blant foreldre med litt heftig temperament.

Øivind Andersen sier at det er to ting man ikke må overse hos barn hvis man vil gjøre sin plikt overfor Gud. Den ene er trass hos barna, den andre er løgn, en bevisst usannhet.

Det bringer oss til en ting til. Det har blitt sagt at når du skal rehabilitere alvorlige voldelige kriminelle er det nødvendig at de lærer å se og føle sin egen ondskap. Barnet må også gjøre det. Hvordan kan barnet gjøre det? Det gjør det ikke når det får alt som det vil, da opplever det at det har rett. Ondskaper avsløres i konfrontasjonen, når jeg ikke får viljen min. Vi skal ikke oppsøke konfrontasjoner, de kommer nok! Men foreldrene unngår ofte konfrontasjoner i dag. De konfronterer ikke barnet når det er ulydig, eller de blir «curlingforeldre» som feier bort alle vanskeligheter og motgang foran barna.

Det er når vi ikke får det vi vil ha at onde følelser oppstår i vårt hjerte. Det er da vi blir kjent med vår ondskap. Når barnet ikke

får viljen sin, når mor og far står fast, da blir barnet seg bevisst ondskaper og egoismen i sitt eget hjerte. Det er nødvendig. Men det er også viktig at ulydigheten og det onde gjøres opp, slik at en sann og god relasjon mellom barn og foreldre gjenopprettes. Ta barnet i armene dine og snakk med det om det som har skjedd, slik at barnet får kjenne sin ondskap og synd, ikke som en rettighet som det er blitt nektet, men som synd.

Barnet skal lære for livet. Livet er ikke bare en seng av roser. Det vil møte vanskeligheter og motgang. Nå ønsker foreldre at barnet skal ha et best mulig liv og minst mulig av vanskeligheter og motgang. Derfor søker de å fjerne så mye de kan, men blir det for mye av dette, vil ikke barnet være i stand til å takle livet som voksen. Du må lære å takle motgang og vanskeligheter som barn, ellers takler du det ikke som voksen.

Det er eksempler på at mennesker når de blir voksne får posttraumatisk stresslidelse fordi de er pålagt å begynne på jobb klokken sju hver morgen. De har aldri trengt å lære eller gjøre noe som de synes er kjedelig. De takler det heller ikke i voksen alder.

Det er ikke galt at barn kjeder seg noen ganger. Det er nødvendig, for livet er kjedelig noen ganger, også som voksen. Som voksen er det ikke en mamma og pappa som feier gulvet foran meg på jobben. Jeg må håndtere de kjedelige tingene også.

BARNETS RELASJON TIL FORELDRENE

Noe som kanskje ikke påaktes nok er at mor kan ha behov for beskyttelse mot følelsesmessige angrep fra egne barn. En mor skal slippe å kjempe for å få respekt fra barna sine. Det er mannens plikt å beskytte henne

mot det barna kan plage henne med. Hvis far hører den minste mangel på respekt for mor eller at hennes ord ikke blir adlydt, bør han straks gjøre slutt på det, og dette bør han gjøre med fasthet. Barnet skal alltid vite at bak moren er farens autoritet.

Larry Christiansen forteller om en hendelse fra barndommen:

Jeg hadde kranglet med moren min om noe, og da hun forlot rommet ropte jeg etter henne:

- Du er dum! Min far, som nettopp hadde kommet inn i rommet, tok tak i meg og spurte:

- Hvem er det som er dum i dette huset?

Jeg var stiv av frykt.

- Jeg... Jeg... Jeg er dum, jeg er dum, jeg er dum.

Min eldre bror brøt ut i latter og selv faren min kunne ikke skjule et smil, hele situasjonen ble så komisk gjennom min desperate retrett og fullstendige overgivelse. Men jeg fikk en skikkelig leksjon den gangen. Hvis jeg var uhøflig mot mor, måtte jeg forholde meg til far.

En mann som beskytter sin kone mot sine barns uhøflighet, inngir dem en respekt for mor, som sammen med eksemplet han setter når det gjelder oppmerksomhet og høflighet overfor sin kone, er en del av arven som en far bør gi til sine sønner.

Ros, overros, er kanskje også en del av problemene i dag når det gjelder barneoppdragelse. Helt fra begynnelsen hjemme og i barnehagen får man høre: «Du er så flink!» «Åpne munnen hos tannlegen! Å, så flink du er!» Er det en prestasjon å åpne munnen? Franskmannen Descuret sier at man bør være sparsom med ros, fordi det er en gift hvis det inneholder noe annet enn en oppfordring til forbedring. Dette høres

ut som galskap for dagens mennesker. Men ros fungerer som en gift. Jo mer du får, jo mer trenger du. Med den kan du manipulere mennesker og dyr!

Den tidligere sentralbanksjefen for Sveriges riksbank ble født i Finland. Han snakker om oppveksten sin: Ingen har noen gang rost deg. Det var bare åpenbart at alle gjorde så godt de kunne, det var ingenting å snakke om. Savnet han ikke ros? Nei, det gjorde han ikke, de hadde ikke fått den første «medikamentinjeksjonen» som krevde mer.

Mot dette vil nok mange reagere. Så vil jeg spørre deg: Når ser du at Jesus roser disiplene sine? Aldri! Burde han ikke? Det nærmeste Jesus kom til ros, var sannsynligvis i Cæsarea Filippi etter Peters bekjennelse av at Jesus var den levende Guds Sønn. Men så sa Jesus at «kjøtt og blod har ikke åpenbart det for dere, men min Far som er i himmelen». Vel, det var ingen ros igjen for Peter.

Når det er sagt, bør vi minne oss selv på hvor viktig det er at vi oppmuntrer hverandre. Vi oppfordres til å gjøre det, og det kan være ganske likt ros, men det er en nyanseforskjell.

Barn er en gave fra Gud, en velsignelse. Og da kan du tenke at de skal ta vare på seg selv. Men barneoppdragelse går ikke av seg selv, det tar tid, tid til å få fortrolighet. Du bør være en venn med dine barn også, du bør søke deres tillit.

«Hør, Israel! Herren er vår Gud, Herren er én. Og du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din makt. Disse ordene som jeg byr deg i

dag, skal du gjemme i ditt hjerte. Og du skal innprente dem i dine barn. Du skal tale om dem når du sitter i ditt hus, når du går på veien, når du legger deg, og når du står opp.» (5 Mos 6:4-7)

Guds Ord bør derfor være en del av hverdagen i alle livets situasjoner. Gud er alltid der. Barnet skal ikke bare bli kjent med seg selv, men også med Gud.

Så avslutter jeg med et sitat fra John Plogman (Spurgeon):

«Vi skulle kombinere mildhet med fasthet i vår barneoppdragelse. Barn skal ikke alltid få viljen sin, men de skal heller ikke tvinges til å tie. Mat alltid grisen når den grynter og babyen når den gråter, og du vil ha en prektig gris og et bortskjemt barn. En som øver på trompet og et bortskjemt barn er to uhyggelige leieboere, selv om de

bor i leiligheten ved siden av.

Hvis vi ikke er faste i vår oppdragelse, vil barna våre snart bli en byrde for oss selv og en pine for vår neste.

Hvis vi ikke får hodepine ved å iredette barna våre når de er små, vil de gi oss hodepine når de vokser opp.

Absolutt sannhet må være en hovedregel i vår omgang med barn. Vårt ja må være ja, og vårt nei må være nei, og det til punkt og prikke. Gi dem aldri et løfte uten å holde det, enten det er disiplin eller frukt.

Gjør deg fortjent til respekt, koste hva det vil, for ulydige barn er ulykkelige barn. Hvis du gir avkall på autoriteten din, selv om det bare er én gang, skal du sannelig få noe å gjøre for å vinne den tilbake.

Måtte Gud gi oss visdom og lykke til å kunne styre vårt hjem og våre barn riktig. Da vil alle i huset høste velsignelser av det.»

...



LITT OM BARNESINNET

Av Per Bergene Holm

Det er interessant å lese hvordan psykiatere og psykologer legger nesten all vekt på barnets oppvekstmiljø når de skal forklare alvorlig skadede sinn og personlighetsforstyrrelser hos voksne mennesker. Og samtidig bør det få alle foreldre til å ta på dypeste alvor det ansvar de har for sine barns sunne utvikling, både menneskelig og åndelig.

De første barneår er uendelig viktige for et menneskes liv. Det er i barnets første måneder og år det knytter seg til andre mennesker, og det kan oppleve en grunnleggende følelse av trygghet og bevissthet om å være elsket. Der barnet ikke får en trygg og stabil tilknytning hvor det får utvikle seg sunt og godt, der kan personligheten ta alvorlig skade, og det kan følge barnet gjennom store deler av livet. Fysisk kontakt, som ikke minst barnet får når det ammes og stelles av mor, og blikk-kontakt som det søker så snart det er i stand til å feste blikket, er vesentlige sider ved det som skaper den grunnleggende tilhørighet og trygghet.

To av vårt lands radikale feminister og forkjempere for barnehager på 70-tallet, overlege Gro Nylander og Torild Skard, kaller tidlig barnehagestart for «likestilling på ville veier». «Ikke før i tredje leveår er barnet psykologisk rustet til å takle en større sosial krets, som en stor barnehage.» Skard sier at de minste barna naturlig er mest knyttet til mor og hevder at forskning med rette advarer mot tidlig barnehagestart.

BARNETS FØRSTE TRE MÅNEDER

Kanskje allerede som foster, men likevel særlig i barnets første tre måneder, skjer den

grunnleggende tilknytningen mellom barnet og dets nærmeste omsorgspersoner. Her legges grunnen for den nødvendige tillit og trygghet hos barnet, som vil prege det for resten av livet! Det naturlige er at barnet på en særlig måte knyttes til mor, som tar barnet opp i armene sine, legger det til brystet og ammer barnet, har naturlig hud- og øye-kontakt med barnet, og gjennom små-pludring og sang skaper en atmosfære preget av gjenkjennelighet og trygghet for barnet.

Om barnet blir overlatt for mye til seg selv eller til for mange og skiftende omsorgspersoner, vil det ikke få den sunne tilknytning og trygghet som er så viktig. Følgen blir at barnet lett blir mistroisk overfor andre og trekker seg inn i seg selv. En kan få en varig angst for nærhet og tilknytning. En vil også lett mangle evne til å forstå og leve seg inn i andres liv.

BARNETS FØRSTE LEVEÅR

Den siste del av barnets første leveår kalles «den orale fasen». Fortsatt er en sunn tilknytning, i første rekke til mor, uendelig viktig. I våre sammenhenger er nok ikke forsømmelse av barnet det vi ser hyppigst, men få er klar over at det motsatte, å bli overdrevet skjemt bort, også kan skade barnets sunne tilknytning. Både forsømmelse og å skjemme bort resulterer i en overdreven binding eller fiksering på mor, slik at barnets naturlige selvstendiggjøring blir hemmet. Ved forsømmelse kan ikke barnet slippe mor, for det har et umettelig behov for omsorg og kjærlighet. Ved å bli skjemt bort presses barnet inn i et unaturlig avhengighetsforhold til mor.

Barnet får i begge tilfeller angst for avstand. Barnet kan lett utvikle en depressiv personlighetsforstyrrelse, hvor det stadig søker mennesker som det kan ha dypest mulig kontakt med. Tilknytningen til enkeltpersoner kan lett bli usunn og for nær. I voksen alder vil man fortsatt kunne oppleve umodent og nærmest barnslig, noe som også preger relasjonene.

BARNET FRA 1-4 ÅR

I denne perioden blir barnet naturlig mer og mer selvstendig. Barnet opplever sin egen vilje og makt, og får bevissthet om seg selv som ond eller god, flink eller dum. Både uviselig strenghet og hardhet på den ene siden, og uviselig ettergivenhet og «snillhet» på den andre siden, kan forstyrre barnets sunne utvikling og selvforståelse.

Der et vitalt «svakt» barn for tidlig møter urealistiske krav om renslighet, orden, selvbeherskelse og lydighet, vil det kunne knuge og kvele barnets naturlige spontanitet og barnlige væremåte. Barnet kan bli nærmest nevrotisk uselvstendig og autoritetstro. Der et vitalt «sterkt» barn møter det samme, vil det oppstå en maktkamp som resulterer i en tvangspreget opposisjon for enhver pris. Barnet kommer aldri lenger enn til å overta oppdragerens personlighetsmønster.

Et tilsvarende resultat kan imidlertid også komme av mangel på oppdragelse, kaos og tilfeldige regler og rammer. Barnet finner ingen fasthet, ingen linje. Da vil barnet selv søke å skape en orden, lage seg sine egne faste vaner og regler som gir en viss orden i tilværelsen. Barnet søker trygghet i faste rammer. En tåler ikke at disse vaner og regler utfordres.

Avhengig av om det er et «svakt» eller

«sterkt» barn vil barnet som voksen enten bli den lydige og snille som innordner seg alle regler og konvensjoner (om de er sunne eller usunne), eller den opposisjonelle som alltid finner feil og mangler hos alle andre, målt opp mot ens eget regelsett og krav til andre.

BARNET FRA 4-6 ÅR

I denne perioden skal barnet finne sin identitet som menneske og kjønn. Det skal gradvis gå over fra lek til den virkelige verden. Foreldrene er forbilder. Det er derfor viktig at barnet får iaktta mor og far i deres liv og daglige gjøremål, og gjennom dette både får noen å identifisere seg med og speile seg mot, slik at det finner sin egen identitet på en sunn måte. (Ingen kan unngå å legge merke til hvordan den lille gutten vil være med far i hans arbeid og i lek prøver å etterligne far og gjøre det samme, og slik også med den lille jenta og mor).

Der det i denne alderen for barnet er et kaotisk miljø, ingen linje i oppdragelsen, ingen gode forbilder, der er det vanskelig for barnet å oppnå en stabil identitet. Der barnet får for mye positiv oppmerksomhet og overdreven ros, kan selvoppfattelsen bli usunn og ikke i samsvar med virkeligheten barnet møter utenfor hjemmet. Der det er altfor mye tvang, får ikke barnet utviklet den naturlige frihet og selvstendighet, og barnet tyr til en hysterisk holdning for å få «luft».

...

GJØR HJEMMENE STERKE

Av Gustav Mjåland

BARNEOPPDRAGELSE

Som ens forhold til ektefelle langt på vei er styrt av de tanker og grunnleggende holdninger vi har, vil også forholdet til barna styres av de holdninger vi har til dem. Derfor kan det være nødvendig som foreldre å spørre seg selv: Hvilke tanker har vi om barna våre?

Den som ser på barna som en stor gave, vil sannsynligvis også formidle noe av denne positive grunnholdningen til de små. Barna er i behov av foreldrenes ubetingede kjærlighet. Det innebærer en akseptering av barnet - ikke på grunn av noe det gjør - men simpelthen fordi det er til.

Noen ganger kan foreldre ha mye gode følelser overfor sine barn, men lykkes ikke i å formidle følelsene slik at barnet opplever seg ubetinget elsket. I slike tilfeller har det vært bra om barnet for eksempel har hatt besteforeldre å ty til i nærmiljøet. Alf Prøysen synger i en av sine sanger:

«Saligheta var et bæssmorsfang». Kanskje hadde bestemor mer tid for barnet enn noen annen.

Formidling av kjærlig omsorg for barnet krever nemlig tid – mye tid. Så langt det er mulig bør ikke barna komme hjem fra skolen til tomt hus før de har nådd tenåringsalderen. Dypest sett er det ingen som kan erstatte mor og far. Barna har bare ett foreldrepar, og de trenger dem begge. Hvis alle foreldre var klar over hvor viktige de er for barnas fremtid, ville kanskje mange hjem ha blitt forandret.

Foreldrene fungerer som et slags «livsspeil» for barnet. Gjennom å se mors ansikt, hennes blikk og hennes smil, lærer det lille spedbarnet noe om verden omkring seg allerede det første leveåret. Når moren tar barnet opp, kommer verden nær ved berøring. Med utviklingen av språk utvides kommunikasjonsmulighetene enda mye mer.



Gjennom det nære og trygge kontaktforholdet mellom foreldre og barn gis barnet en erfaring av verden som noe trygt, noe en kan ha tillit til. Dette muliggjør i neste omgang etablering av kontakt med andre mennesker basert på tillit. Det er også i dette intime forholdet til foreldrene barnet lærer seg selv å kjenne, får utviklet en positiv selvfølelse og etablerer egen identitetsfølelse.

Et betenkelig trekk i tiden er tendensen til kløftdannelse mellom generasjonene. Mange steder er der et kolossalt tilbud til barna med aktiviteter av ulik slag. Så utvikler barna sin egen fritidsverden som er atskilt fra de voksnes fritid.

Alternativet er å inkludere barna i hjemlige gjøremål hvor de gis ansvar fra tidlig alder av. Barna ønsker i utgangspunktet å være der hvor de voksne er. Der trives de, og der utvikler de kohesjon (tilhørighet) til sine biologiske røtter.

Det nære forholdet mellom foreldre og barn er utgangspunktet for utvikling av en sunn foreldreautoritet. Dette er et aspekt som ikke har vært tilstrekkelig påaktet de siste par generasjoner. Psykologien har gjerne talt varmt om de demokratiske familierelasjonene og advart mot autoritære holdninger. Men dermed har på en måte den sunne autoritet falt mellom to stoler. Kanskje har en forvekslet ordet autoritet med autoritær og derfor reservert seg. Men den sunne autoritet er inkluderende og trygghetsskapende.

Til vanlig skal krav og forventninger som foreldrene stiller til barna, begrunnes på en fornuftig måte. Men barna skal også lære å etterkomme beskjeder som ikke begrunnes

- simpelthen fordi mor og far har sagt det. Gjennom oppdragelse til lydighet utvikles evnen til senere å fungere i et voksent tjenestefellesskap.

Der hvor foreldreautoriteten og foreldrenes forventning av lydighet mangler, vil et barn kunne oppleve foreldreholdningen som avvisende. Den sunne autoritet signaliserer omsorg. Mangelfull grensesetting kan skape usikkerhet og utrygghet.

Noe av det mest uheldige som kan skje, er om barna gjøres til kasteball mellom forskjellige omsorgsfigurer. Det er en falsk tanke i tiden at barna ikke trenger så mye tid sammen med sine foreldre. Midt oppe i den materielle velstand er vi vitne til en åndelig og sjelelig forarming i mange av tidens hjem. Den reduserte tid som foreldre og barn har sammen, gir svak kohesjon mellom generasjonene. Dette leder til rotløshet og mangel på grunnleggende trygghet.

Derfor er det helt nødvendig at det snarest etableres en motkultur. Et slikt åndelig og sjelelig motstøt er det bare mulig å tenke seg fra det levende kristenfolks side. La oss derfor si noe om hvordan det kristne hjem er tiltenkt å skulle fungere.

For det kristne hjem vil det være en eneste oppgave som vil ha forrang fremfor alle andre i oppdragelsen: Å bringe barna inn i et levende gudsforhold. Dette skulle imidlertid hjemmet ha gode muligheter for å lykkes i. Det er i stor grad et spørsmål om å prioritere hjem og oppdragelse. For et barnesinn er mer åpent for det som hører Guds rike til enn de fleste voksne.

Det er i hjemmet den åndelige utviklingen må finne sted. Dette skjer først og fremst gjennom foreldrenes eksempel. Og barna vil relativt tidlig registrere om foreldrene har en levende tro, om de virkelig tror på bønn, og om de tror på Bibelens ord slik det står skrevet.

I urmenigheten foregikk ikke all åndelig oppbyggelse i tempelet og synagogene, men også rundt om i hjemmene. Våre hjem må heller ikke overlate alt åndelig ansvar til menigheten, pastoren, barne- og ungdomsarbeideren o.a. Det enkelte hjem må være seg sitt åndelige ansvar bevisst, og her pålegges ektemannen et særlig ansvar.

Like fullt er det nødvendig for hjemmet å ha jevnlig kontakt med forsamlingen. Derfor står ikke det kristne hjem aldeles fritt mht hvordan søndagen disponeres. Søndag formiddag bør skjermes (hvis menighetens møte holdes på formiddagen). Det er til stor hjelp for hjemmet hvis dette å gå til gudstjeneste eller møte gjøres til vane. Vi vet at Jesus selv hadde innarbeidet en slik vane for sabbaten. Barna må tas med fra tidlig alder. For de som har nådd ungdomsalderen er det viktig at de bringes inn i et miljø sammen med annen kristen ungdom.

Samlingene omkring måltidene er fine anledninger som en bør ta godt vare på. Ta frem bønneemner. Kanskje er det en nabo som er blitt syk, eller familien står foran en viktig avgjørelse, en lang reise, eller et av barna skal opp til eksamen. I bønnefellesskapet minsker avstanden mellom stor og liten.

Hverdagens små og store vanskeligheter kan være nådeanledninger til å lede de

små til Gud. Tilgivelsens kunst må øves og praktiseres fra barna er små.

En norsk undersøkelse blant 400 studenter viser at barn stort sett følger i foreldrenes fotspor når det gjelder sitt forhold til kristen tro. I hjem med kristne foreldre forble 69 prosent av barna kristne som voksne, men 83 prosent forble ikke-kristne der hvor foreldrene ikke var troende.

Det var spesielt i de hjem hvor kristen-troen hadde vært levende og fått konsekvenser for dagliglivet at sjansene var store for at barna skulle bevare troen. Når likevel 31 prosent av barna fra kristne hjem falt fra, var vanligvis ikke årsaken et for sterkt religiøst press i hjemmet. Tvert imot var det det slappe kristenliv som gjorde at barna falt fra.

En annen viktig faktor for å bevare troen er at barna og de unge blir ledet inn i kristne miljøer utenfor hjemmet. De kristne miljøene viste seg nemlig å ha betydelig bærekraft.

Hjemmets innflytelse over barnas oppvekstforhold har gjennom det siste århundret blitt systematisk redusert. Her kreves en radikal endring. Og snuoperasjonen må begynne med at foreldregrupper rundt om i landet bestemmer seg for at de vil prioritere hjemmet fremfor alt annet. En synliggjøring av sterke, fungerende hjem vil kunne få en tiltrekkende kraft overfor miljøet omkring. All viten og erfaring tilsier at mulighetene for å lykkes er gode for de foreldre som ønsker å satse på hjemmet.

Fra boka «Gjør hjemmene sterke»,
Lunde forlag 1995

ULYDIGHET

Av Ole Hallesby

En av hjemmets farligste synder er ulydigheten. Dette punktet er det i våre dager nesten håpløst å snakke om. I de fleste hjem er barna helt fra de er små blitt vant til å være uten tukte. De har fått viljen sin på en slik måte at hele hjemmets liv formørkes. I eldre tid ble kanskje barna for strengt behandlet, så de mer fryktet enn elsket sine foreldre. Men nå er frykten forsvunnet, ja, ofte også respekten for foreldrene. Men så elsker de dem vel så mye mer? Nei, dessverre! Mister et barn frykt og respekt for sine foreldre, så kan det heller ikke elske dem. Likesom vi skal frykte og elske Gud, så hører frykt og kjærlighet sammen også i barnets forhold til far og mor.

Den tuktløshet som råder i mange kristne hjem, er ikke bare en plage i hjemmet. Det er synd som pådrar skyld. Tenk på Eli (1 Sam 3:10-14). Det var ikke det at han hadde så ugudelige sønner, Gud uttalte sin vredes dom over. Men det var det at «han ikke irettesatte dem». Det er i vår tid mange foreldre som nedkaller Guds dom over sitt hus og sin slekt ved en slik tuktløs oppdragelse av sine barn. De har glemt

Skriftens ord: «Den som sparer sitt ris, hater sin sønn.» (Ord 13:24)

Ja, mange roser seg endog av sin milde og humane oppdragelse. Nå er det saktens ikke Skriftens mening at alle barn skal straffes med ris. Det er tukten som Skriften peker på, og tuktløsheten den advarer mot. Hvilke midler tukten utføres med, får avgjøres i hvert enkelt tilfelle og overfor hvert enkelt barn.

Men hvordan tukten enn utføres, så skal den føre til samme resultat for barnet, nemlig at dets egenvilje bøyes. Ved å bøye seg for foreldrenes ord i hjemmet skal barnet læres opp til å bøye seg senere i livet, både for Gud og mennesker. Derfor skal ifølge Guds anordning, far og mor ha det avgjørende ord i hjemmet. Og når barna – som så ofte nå – dominerer foreldrene og dominerer hjemmet, så blir ikke bare hjemmets idé satt på hodet, men barna går glipp av den mest verdifulle utdanning for livet, nemlig hjemmets.

Fra boka «Småskrifter I»,
Lutherstiftelsens forlag, 1948



TIDLIG LYDIGHET

Av Andreas Lavik

Noe som mange foreldre har lite syn for, er at barnet må lære lydighet tidlig. Lærer ikke barnet lydighet i de første 3 til 5 år, så er det veldig vanskelig senere.

Mange mener at det er en helt gal oppfatning. De mener at når barnet vokser til og får forstand, blir det også lydig og snilt. Men det blir som oftest en sår skuffelse. Barnet skal ikke knekkes, det må ikke tape motet, men det må bøyes til lydighet og bli stålsatt i å overvinne seg selv.

Dette mål nåes ikke i første rekke ved tukt for synd og ulydighet. Tukt for synd og ulydighet må det være. Men når det gjelder å oppdra barnet til lydighet, da oppnås dette først og fremst gjennom fasthet og bestemthet fra foreldrenes side.

Sett ikke mange bud og forbud opp for barnet. La de være så få som mulig. Men har du forbudt ditt barn noe eller har du pålagt ditt barn noe, så må det stå fast. Det er en hovedbetingelse for lydighet, som for all oppdragelse. Kun når du ser at det du har forbudt eller pålagt barnet var galt, kan du forandre det. Da må du også forklare barnet hvorfor du forandret det. Men det betyr at du må tenke deg godt om når du forbyr eller påbyr.

Tru ikke barnet med straff. Holder du på med det, og så barnet ikke får straff du har truet med, tror det deg ikke lenger og bryr seg ikke om det du sier. Vil og må du tukte, så tukt med alvor og forstand i inderlig kjærlighet. Men la alle slags trusler og skremsler

fare. Det gjør bare skade.

Og la ikke barnet få skrike eller sparke eller tvinge seg til noe. Begynner du med det, da er du solgt. Da forstår det nok å bruke slike våpen. Det er ikke farlig om barnet skriker. Det er mye farligere om det blir et egenkjærlig og stivsinnnet menneske. Det beste middel til å få slutt på den slags barneskrik er at barnet ikke oppnår noe ved det.

Begynn altså meget tidlig ved vennlig og kjærlig fasthet og bestemthet å lære ditt barn lydighet, ellers blir det snart for sent og veldig vanskelig å ta igjen.

Prøv etter hvert gjennom fortellinger og samtale når barnet vokser til å vise barnet gjennom Herrens ord, at det er for Herrens skyld og for sin egen skyld, det må bli lydig og snilt.

Den far og mor som gjennom kjærlig bestemthet, gjennom tukt for det virkelig syndige og onde, og gjennom Herrens formaning har beflittet seg på å lære barnet selvovervinnelse og lydighet, vil i sin tid få varm takk av barnet selv for det. Ja, det er få ting det voksne, forstandige barn vil takke så inderlig for, som det.

SYND

Det er av den største betydning at barnet, når det vokser til, får en klar og alvorlig forståelse av hva som er synd. Der er særlig enkelte synder som det er viktig at barnet får en alvorlig forståelse av. Dette gjelder først og fremst løgn og usannhet. Dernest

ond og syndig tale og stygge ord. Samt å være stygg mot sine søsken og venner i hjemmet eller på skolen.

Det kan også hende at du merker en eller annen særlig syndig tilbøyelighet hos ditt barn. Kanskje særlig anlegg til usannhet eller til tyveri eller til ondskap, eller i usedelig retning når barnet blir større. Der du merker at barnet har sine særegne syndige tilbøyeligheter, der må du be mye! Der er en av de største farer for ditt barn og der får det sine vanskeligste kamper. Der må du bli det til hjelp.

Det kan hende at du kan hjelpe barnet ved å tale med det om slike synder. Men det kan også hende at du må tale spesielt om den konkrete synden hos barnet. Da må du be mye om visdom til å finne det beleilige

øyeblikk og til å si det på den rette måte.

Å få alvorlig forståelse av synd, det er en hovedsak etter hvert som det onde våkner i barnets indre eller møter det utenfra.

Hvor stort det er når der kan bli et slikt forhold at barnet kommer til far eller mor med sine vanskelige kamper mot konkrete synder, så de blir felles om det. Men det gjør ikke noe barn uten at det har fått ubetinget tillit til fars eller mors store kjærighet, forståelse og absolutte taushet, så barnet aldri frykter for å bli forrådt.

Fra boka «*Kristne hjem
og kristen barneoppdragelse*»,
Lunde forlag 1916



DE FIRE DISIPLINTYPENE

Av Ross Campbell

Vi har fire grunnleggende disiplintyper. Den første typen er det vi kan kalle den diktatoriske (autoritære) måten. Barnet holdes totalt under foreldrenes kontroll, og får ikke noe kjærlighet, øyekontakt, fysisk kontakt eller konsentrert oppmerksomhet.

Den andre disiplintypen er den som gir fast veiledning (den autoritative måten). Denne metoden - som bygger på betingelsesløs kjærlighet - legger vekt på at barnet må ha mye veiledning, og at det må korrigeres når det blir nødvendig. Barnet får dessuten følelsesmessig næring.

Full frihet er den tredje disiplinmetoden. Her får barnet kjærlighet, oppmerksomhet og støtte, men absolutt ingen veiledning. De foreldrene som bruker denne metoden, godtar alt det barnet måtte bestemme, korrigerer det aldri og setter ingen grenser som det må holde seg innenfor.

Den fjerde hovedmåten å ta seg av et barn på, er å ikke ta seg av det i det hele tatt - altså likegyldighet. For ikke så lenge siden ble det gjort en undersøkelse med fire forskjellige grupper av unge voksne. De var delt inn i disse fire gruppene etter den måten hver enkelt var blitt oppdradd på, med en gruppe for hver disiplintype. Resultatet av undersøkelsen ble vurdert i forhold til følgende punkt:

1. Identifiserer han/hun seg meg foreldrene og deres verdisystem?
2. Følger han/hun foreldrenes religiøse tro?
3. Identifiserer han/hun seg med motkultur-bevegelser (anti-autoritetsholdninger)?

Denne undersøkelsen viste at de barna som ble oppdradd etter metoden fast veiledning (der de ikke bare ble veiledet og korrigert, men også fikk betingelsesløs kjærlighet), kom best ut av det. Ikke bare identifiserte de seg med foreldrenes verdisystem, men de gjorde det også i de mest opprørske årene, og overtok mors og fars tro.

De barna som viste seg å være de mest ustabile som voksne, var de som var oppdradd på en diktatorisk (autoritær) måte. Den nest verste måten å oppdra barn på, er med likegyldighet og den nest beste måten er med full frihet.

Er ikke disse resultatene forunderlige? Full frihet er bedre enn en diktatorisk måte. Enda mer ubehagelig er det å se at den diktatoriske måten er verre enn likegyldighet overfor barnet.

Denne undersøkelsen bekrefter at den faste veiledningsmåten er den heldigste når det gjelder å oppdra barn. Barn som blir disiplinert med kjærlighet og veiledet inn i det voksne livet, vil til slutt ikke bare overta foreldrenes åndelige verdier, men de vil også ønske å gjøre det.

La meg forsikre deg om ett absolutt faktum: Din tenåring, enten han selv er bevisst klar over det eller ikke, ønsker din veiledning og din kontroll. Jeg har hørt mange ungdommer si at foreldrene deres ikke er glad i dem fordi deres mor og far ikke er strenge eller bestemte med dem.

Tenåringer må få oppleve konsekvensene av sin egen oppførsel. De må oppleve positive konsekvenser av positiv, ansvarlig oppførsel, og negative konsekvenser av upassende, uansvarlig oppførsel. Disse konsekvensene må være gjennomført og rettferdige, og ikke bygge på hvordan mor eller far føler det i øyeblikket. Igjen er foreldrenes selvkontroll av den største betydning.

Det er godt å ha kontakt med andre foreldre. På den måten kan dere alle få del i viktig

informasjon og få kjennskap til hver- andres bekymringer for barna. Dere kan samarbeide om å veilede og disiplinere dem. Hvis du forteller din tenåring med rene ord at du arbeider for å hjelpe ham til å bli en ansvarlig, selvstendig person, så kan han føle at du er for ham, ikke mot ham. En slik positiv holdning vil gjøre mye til å forbedre forholdet mellom dere.

Fra boka «Kjenner du meg?»,
Prokla Media 1988

TRASS, OPPOSISJON OG ULYDIGHET - PROBLEM OG MULIGHET

Av Per Bergene Holm

Når våre barn kommer i den alder at de blir bevisst sin egen vilje og seg selv i rela- sjon til andre, skjer det en naturlig selv- stendiggjøring i barnets liv. «Klare sjøl», sier barnet og tar skjea og søler grøt over hele seg. Barnepsykologien sier oss at dette hører med til barnets selvstendiggjøring, og at det er viktig at vi gradvis lar barnet få gjøre mer og mer selv, og til en viss grad ta egne valg mv. Det er noe positivt og godt, og vi gleder oss når barnet klarer det ene og det andre på egenhånd; ta på seg klær, gå på toalettet alene osv.

Men så er det en annen side ved selv- stendiggjøringen vi ikke opplever like positiv. Barnet viser også en trass og et sinne, en ulydighet mot oss som foreldre som vi ikke har sett på samme måte før. Det hører også med til selvstendiggjøringen fra oss som foreldre, og noen vil mene at det også hører med til det sunne og gode som

vi må se positivt på. Det er noe naturlig og positivt i at barnet blir bevisst sin egen vilje, men vi må som kristne ha med noe mer. Barnets egenvilje er ikke ren og god, den er som din og min preget av syndefallet. Den er egoistisk, selvsentrert og ond. Den vil ikke ha noen autoritet over seg, men vil selv råde og bestemme. Vår kjødelige og selviske natur vil være sin egen herre, hevde seg selv og følge sin egen lyst.

Det lille barnets trass innebærer derfor også en veldig mulighet for oss som foreldre til å lære barna noe meget viktig, nemlig at det står under Gud og står til regnskap for Gud. Barnet kan få erfare sin egenvilje, egoisme og selvsentrering som noe ondt og syndig som ikke kan tolereres. Som foreldre står vi i Guds sted, og vi representerer Gud overfor våre barn. Skal barnet lære Guds hellighet og sin egen syndighet å kjenne, må det lære at det er en vilje som står over barnets egen-

vilje, og at ulydighet mot denne viljen fører til straff. Det er i denne sammenheng vi har Ordspråkenes ord om tukt og ris: «La ikke den unge være uten tukt. Når du slår ham med riset, skal han ikke dø. Du slår ham med riset, men du frelser hans sjel fra dødsriket.» (Ord 23:13f)

Du riser ikke ditt barn til lydighet, det er ikke det som menes! Merk det! Det er kun tale om å lære barnet syndens konsekvens, lære barnet at det står under en høyere og sterkere vilje, som det ikke kan ignorere uten konsekvens. Unnlater du å lære barnet ditt dette, gjør du barnet stor skade. Ikke først og fremst fordi det blir ulydig og ustyrlig, men fordi barnet ikke lærer seg selv å kjenne som synder for Gud og derfor heller ikke får bruk for Guds nåde.

PUBERTET OG TENÅRINGSALDER

Når barna kommer i puberteten og blir tenåringer våkner enda mer av deres egenvilje og selvbevissthet. Ikke minst blir de seg bevisst sin egen kropp på en ny måte. De kan stå lange stunder foran speilet og vurdere sitt eget utseende og forsøke å gjøre noe med det. De opplever seg selv mer og mer som voksne og i stand til å ta selvstendige valg. De vil bli tatt alvorlig og bli hørt hos de voksne, de vil ha et ord med i laget og ikke lenger bare følge det som andre har bestemt for dem. Ofte vil de markere sin selvstendighet ved å gå sine egne veier og kommer lett i opposisjon til sine foreldre. De søker ut, tøyser grenser og krever samtidig å få aksept for det de selv står for og mener. De søker stadig etter bekreftelse og er opptatt av at andre skal synes om dem.

De unge trenger å se seg selv i Guds ords lys. Det som våkner til bevissthet hos barna og

de unge er heller ikke nå en ren og uskyldig natur, men det er menneskets egenvilje, og den viljen er som nevnt like egoistisk og syndig som menneskenaturen er det! Derfor holder det ikke å si at det er naturlig og at alt dette er en naturlig prosess mot selvstendig-gjøring. Selvopptattheten, egenrådigheten, trassen og trossen er syndig, både hos barnet og den unge, som hos oss alle.

Å bli selvstendig og voksen og ansvarlig for sine egne handlinger er både naturlig og sunt. Det er en del av en sunn modningsprosess. Men fordi menneskenaturen er syndig, utfolder dette seg også som ulydighet og trass, egenrådighet og krav om å få rom for alt det som er av egen vilje og lyst. Og det er like mye synd hos den unge som hos alle andre. Ja, det er desto mer alvorlig når et barn og en ungdom krever å få gjennom sin vilje og kreve rom for sitt, for barna og de unge har et særlig bud om å lyde sine foreldre og foresatte, hedre dem og ære dem.

Og det må barna og de unge få høre. Det må mor og far si, det må lærere, ungdomsledere og forkynnere si! Barna og de unge må ikke bare bli bevisst sin egenvilje, de må også bli seg bevisst at denne egenviljen er fallen og syndig, med et naturlig fiendskap mot Gud og alt godt. Det vet de ikke av naturen! Å bli seg bevisst dette er syndserkjennelse.

Og det skaper vekkelse hos barnet og den unge når syndserkjennelsen våkner gjennom Guds bud og formaninger til et hellig liv i sannhet og renhet og lydighet mot Gud, foreldre, lærere og andre foresatte. Da blir selvopptattheten synd, da blir trassen synd, lysten blir synd, ungdommens gjengse samværsformer og mangt annet som hører verden til blir synd, og mangt og mye av det



en har ønsket å få aksept for og har stått for blir også synd. Da er det ikke lenger mor og far, lærere og andre voksne, bedehuset og det som forkynnes der mv som er problemet, men det er jeg:

«Det er ikke mor og fars strenghet som er problemet, men det er min ulydighet, mine tverre svar og min vrangvilje. Det er ikke Guds bud som er problemet, men det er min manglende vilje til å lyde og følge dem. Tenk, jeg som trodde at jeg ville høre Jesus til, jeg vil ikke følge Guds bud! Jeg har nok lyst til det på en måte, men samtidig vil jeg ikke.»

BARNA TRENGER VÅR KJÆRLIGHET OG VÅR TID

Denne erkjennelse av synd og fiendskap mot Gud får ikke barnet og den unge i et øyeblikk, men det er noe som blir til gjennom lang tid og mye kamp. Foreldre, lærere og andre som står i Guds sted må tåle

mye kritikk for sneversynthet og manglende forståelse og kjærlighet, og de må kanskje tåle noen dørmell og harde ord. Men står de fast og har en slik kjærlighet til barna og de unge at de ikke føyer dem når den syndige egenviljen og trassen krever sitt, men holder fram for dem sannheten, lar barna og de unge speile seg i Guds bud og ikke bare i sitt eget speilbilde eller i hverandre, så kan denne erkjennelse vokse fram hos barnet og den unge.

Nå skal det understrekes at uten kjærlighet og tid til samtale og sann omsorg og nød for barna og de unge, så hjelper det lite med klare grenser og fasthet i oppdragelsen. Da skapes det bare vrede, trass og hardhet. Sann kjærlighet knyttes ikke til barnets lydighet, men er der alltid. Den viser seg kanskje mest når barnet og den unge er ulydig. Da gis særlig tid og oppmerksomhet. Den unge får ikke bare skjenn og straff, men får også

oppleve at foreldre og lærere tar seg tid til å prate og forklare, rettlede og gi uttrykk for omsorg og levende interesse og nød for barnet sitt. Når den unge kjenner denne kjærligheten, som alltid er der og ligger under hele forholdet mellom barnet og foreldre, skapes det noe i den unges hjerte. Det skapes tillit til at mor og far vil meg vel, de ønsker mitt beste, de er ikke bare sinte, men de er glade i meg, ikke bare i de gode stundene, men også når de tukter meg. Ja, de tukter meg nettopp fordi de elsker meg. Den unge som ikke kjenner denne kjærligheten bak tukten, vil tuktes til ingen nytte. Ja, det kan tuktes til stor og alvorlig skade! Da egges vreden, sinnet og hatet.

TUKTENS HENSIKT – SYNDENES FORLATELSE

Våre barn og unge, og oss selv for den saks skyld, må få høre at Guds bud er gitt oss for at vi skal leve etter dem. Det er hva Gud krever av oss, og det er ufravikelig. Vi kan ikke stille oss til Guds bud som vi vil. Vil vi til himmelen, vil vi bli frelst, så kan vi ikke la være å innrette våre liv etter Guds bud slik at vi gjør etter dem. Vår synd og vårt fordervede kjød får vi ikke med oss på det, men det erkjenner jeg heller ikke uten at budet får meg i tale og åpenbarer syndefordervet for meg.

Hensikten med Guds bud og formaninger, også til barna og de unge, er ikke i første rekke at de skal bli snille og veloppdragne prakteksemplarer som vi kan vise fram, men at barna og de unge skal nå fram til sann selverkjennelse og syndserkjennelse og få bruk for Guds nåde og syndenes forlatelse. For det har ikke barnet av seg selv. Barna og de unge søker ikke av seg selv forlatelse, men de søker aksept og rom for seg og sitt.

Uten tukt som fører til syndserkjennelse og fortvilelse over seg selv, skapes det heller ikke noe behov for evangeliet om syndenes forlatelse for Jesu skyld.

Men når først erkjennelsen av egen synd er der, når barnet og den unge ber om forlatelse, da skal barna og de unge også få erfare at vi er like snare og uforbeholdne i vår tilgivelse som Gud er det. Tilgivelsen skal ikke være omkranset av om og men, men være full og hel og betingelsesløs. Og når synden er bekjent og tilgitt, så skal barnet få oppleve at alt er gjenopprettet. Da er alt godt. Vi skal ikke gjemme på vrede og ta opp igjen synd og forsømmelser som er oppgjort og tilgitt.

Det åpne og fortrolige samfunnet, på kjærlighetens og tilgivelsens grunn, er også selve fundamentet og den indre drivkraften til et liv i hengivenhet, lydighet og kjærlighet mellom barn og foreldre. Det må vi aldri glemme. • • •



BØNN OM VISDOM

Av Johan og Marie Louise Björn

Foreldrekallet er et stort og viktig kall som vi har fått av Gud. Det er ikke kun et kall til dem som har egne barn, men også til alle dem som har ansvar for barn.

Vi skal lære våre barn, flittig og hver dag:

«Lær deres barn dem [mine ord] ved å tale om dem når du sitter i ditt hus, og når du går på veien, og når du legger deg, og når du står opp.» (5 Mos 11:19)

Men ofte går det ikke slik vi vil eller hadde tenkt i møte med barna. Vi gjør feil, og vi strekker ikke til. Og da trenger vi håp over vårt kall som foreldre for at ikke motløsheten skal ta overhånd. Hos Gud finnes det nye begynnelse, hos ham finnes håpet når dagen i dag gikk i knas. Hos ham finnes tilgivelse for både liten og stor. Det er evangeliet i foreldrerollen!

«Hans barmhjertighet har ennå ikke tatt slutt. Den er ny hver morgen, din trofasthet er stor.» (Klag 3:22-23)

«Kom til meg, alle som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile!» (Matt 11:28) Dette løftet har vi fått av Jesus. Hos ham kan vi få legge av byrdene våre, de som er altfor tunge for oss – ikke bare synd og svikt som tynger oss, men også alle tanker og bekymringer vi står overfor i oppdragelsen av barna. Det er et stort løfte vi kan gripe fast i!

Gud har gitt oss som er foreldre flere rike løfter i Bibelen. Fordi han har gitt oss et

så stort og viktig kall, har han også gitt oss konkrete løfter knyttet til kallet. Vi skal få bygge det på Guds ord! Han har lovet å lede oss hver dag – også i foreldrerollen.

«De får som har lam, skal han lede.» (Jes 40:11) Vi trenger ikke å gå denne veien alene, i frykt og ensomhet. Vi kan gå til Jesus og be ham om å lede oss. Alt som ligger oss på hjertet i møte med barna, det kan vi legge fram for ham. (Sal 62:9, 1 Sam 1:10)

Barn er forskjellige, de har ulik personlighet, og det kan kreve mye visdom å møte dem på riktig måte i ulike situasjoner. Vi kan be ham om visdom i foreldrerollen, og den bønne vil han høre: «Men om noen av dere mangler visdom, da må han be til Gud – for Gud gir alle, villig og uten bebreidelse – og så skal han få den.» (Jak 1:5)

Tenk at vi hver dag kan få legge barna våre i Guds hender og be ham om sin visdom. Han har så mye større omsorg for barna våre enn det vi noen gang vil få!

Det er først og fremst Gud som kan gjøre oss til gode kristne foreldre. Vi kan aldri klare dette på egenhånd ved å ta oss sammen. Det hjelper ikke om vi er perfekte foreldre som gjør allting riktig, hvis vi mangler det viktigste.

For å være en god kristen mamma og pappa så trenger vi å leve nær Jesus, og stadig få motta av hans nåde og

syndenes forlatelse. Først da kan vi lære barna våre at de også er syndere som trenger en Frelser. Fordi det er så livsnødvendig for oss, blir det så viktig for oss at barna våre får se det samme.

I første rekke leder vi barna våre gjennom våre liv, mer enn våre ord. Vi er forbilder for barna våre – og hvis vi lever nær Jesus, så vil barna se fruktene som følger av livet i syndenes forlatelse. Da kan Gud få fylle oss med sin tålmodighet, godhet, kjærlighet og sannhet, som vi kan gi videre til ektefellen vår og til barna våre. (Ef 1:23)

Vi vil bære barna våre til Jesus, han som vil være deres hyrde: «... den Gud som var min hyrde *fra jeg ble til* og inntil denne dag...» (1 Mos 48:15)

Og tenk, han har lovet å *bære oss* hver dag, og det er det tryggeste stedet vi kan være – i Guds mektige hender.

Kjære Jesus, gi oss visdom til å være gode foreldre for barna våre. Fø dem som deres hyrde og bær dem til evig tid. Amen.

...



DERE LITE TROENDE

Av Lars Fossdal

Jesus anklaget disiplene flere ganger for deres lille tro i løpet av de tre årene han fulgte dem. I bergprekenen (Matt 6:30) talte han om Guds omsorg for sine barn som var bekymret for livet, maten og klærne, og han sa til dem: «Dere lite troende.» Da de opplevde stormen på Genesaretsjøen og trodde at båten skulle gå under, sa han til dem: «Dere lite troende!» Peter fikk også en refsende tiltale da tvilen tok ham da han gikk på vannet og begynte å synke. Jesus sa til ham: «Du lite troende, hvorfor tvilte du?» Og da Jesus sa til disiplene at de skulle ta seg i vare for fariseernes og de skriftlærdes surdeig, og de misforstod, sa han til dem: «Dere lite troende!»

Disiplene avslørte flere ganger at de hadde liten tro på Skriften, på Gud og på Jesus. Peter sa for eksempel til Jesus da han forberedte dem på at han skulle dø, at dette måtte ikke skje ham. Fornuften, tvilen og vantroens ånd bandt og preget Peter. Han tenkte og trodde så menneskelig, det måtte for all del ikke skje Jesus. Da sa Jesus til ham: «Vik bak meg, Satan!» Også etter oppstandelsen refset Jesus disiplene for deres vantro og hårde hjerte, fordi de ikke hadde trodd på deres vitnesbyrd som vitnet at han var oppstanden. (Mark 16:14) Til Emmausvandrerne sa han: «Dere dårer og senhjertede til å tro alt det profetene har talt.»

Når Jesus sa til sine disipler: «Dere lite troende», da distanserte han seg fra dem. Han hadde nemlig stor tro på Gud, på Ordet, på hans løfter og allmakt. Ordet var lykten og lyset for ham. Ordet talte sant. Det ga ham tro, styrke og vilje til å gå på Guds vei i onde og gode dager. Det ga ham kraft til å bli misforstått og forkastet, til å la seg bli tatt til

fange av yppersteprestenes tjenere, forhørt og torturert, korsfestet og gravlagt. Han var villig til å gå dødens vei fordi det var Guds vilje med ham, og den veien gikk han i tro og tillit til Gud og Ordet. Selv under gudsforlatthetens mørke på Golgata ga han ikke opp troen, men ropte til sin frelses Gud. Hebreeerne 5:7 sier at han til slutt ble bønnhørt for sin gudsfrykt.

«Dere lite troende!» Passer denne anklagen på deg? Har du liten tro på den evige, allmektige Gud, han som har skapt himmel og jord? Har du liten tro på hans omsorg, løfter og nåde? Begrenser du ham med din menneskelige fornuft og din egen kraftløshet? Ja, da har du en liten Gud, en som du ikke kan stole på. Men se på Jesus, lær av ham og gjør som han i ditt daglige liv, i fristelser, sykdom eller når du blir misforstått og sviktet. Overlat din sak til Gud og tro på ham, han har kontrollen. La deg ikke styre av din fornuft og vantroens ånd.

Lev i Ordet, hold fast på det! Lev i lyset med ditt liv, bekjenn alt for ham, også din synd. Tro evangeliet om syndenes forlatelse uforstyldt for hans navns skyld. Stol på ham og hans ord om det er aldri så mørkt. «Når du vandrer i mørket, og intet lys skinner for deg, skal du sette din lit til Herren din Gud og stole på din Gud.» (Jes 50:10)

Ydmyk deg derfor under Gud i enhver situasjon, vær saktmodig og overgitt til ham og lev til hans ære. Da vil du oppleve at dine byrder blir lettere å bære, du vet at du er i hans omsorg og at han råder over alle og alt. Ingen-ting kan skje deg uten at Gud har godkjent det på forhånd, slik det var for Job. Gud satte grenser for hva Satan fikk gjøre med ham. Det onde Job fikk oppleve førte til at han

etterpå fikk et dypere kjennskap til Gud og seg selv. Da prøvelsen var over velsignet Gud ham, og han ble til enda større velsignelse for sine medmennesker. Slik er Gud! Bare tro, for han og Ordet er sannhet.

Slik var det for trosheltene i Heb 11, enda de fikk godt vitnesbyrd for sin tro, oppnådde de ikke det som de var lovet. (Heb 11:39)

Også når det gjelder å tro syndenes forlatelse, må vi tro uten å se. Jesus sa at salig er den som ikke ser og dog tror. Paulus skrev til romerne: «Vi vandrer i tro og ikke i beskuelse.» Det kan bli så mørkt og kaldt, og jeg skjønner at det er jeg som er mørk og kald. Det er synden som bor i meg. Da skal jeg få se på Jesus, på stedfortrederen, og holde fast på Ordet om nåde for Jesu skyld, så sant det ikke er uoppgjorte synder som stenger. Da må jeg vende om fra dem, dømme og fordømme dem, ta avstand fra dem i mitt liv og fly fra dem ved troen på Jesus.

Noa bygde i 120 år på arken uten å se. Han hadde bare Guds ord. Han levde i en svært vanskelig tid, likevel bygde han arken, i hellig frykt - i tro og tillit til det Herren hadde sagt ham. (Heb 11:7) Ved det berget han både sitt eget og familiens liv, mens de som ikke ville tro gikk under.

Det var vel en stor nød for Abraham og Sara at de ikke hadde barn. I en alder av 75 år fikk Abraham, som da var en utlevd mann, og Sara, som var ufruktbar, et løfte av Gud om en stor ætt som himmelens stjerner og havets sand. Abraham så på seg og Sara uten å bli svak i troen (Rom 4:19), han tvilte ikke i vantro, men ble sterk i troen ved at han var fullt klar over at Gud var mektig til å gjøre det han hadde lovet. (Rom 4:21) Så måtte Abraham vente 25 år før de fikk Isak. De fikk ikke flere barn sammen, men fremdeles oppfyller Gud

sitt løfte til Abraham ved at hver som tror på Jesus blir tillagt Abrahams ætt. Så stor er Gud!

Tro derfor på Gud, tro hans Ord! Vær ikke lik de lite troende disiplene og Emmausvandrerne, men vær lik trosheltene som trodde selv om alt gikk imot. De holdt fast på Guds Ord. Hvilken nytte har du av å tvile på Ordet, når Ordet alltid har rett? Det blir bare så tungt og trist. Nei, du kan takke Gud alt nå for motgangen, like så mye som for medgangen. Kommer du til himmelen, skal du få se at Gud ledet deg i tiden gjennom de onde og de gode dagene for at du ikke skulle komme bort fra himmelveien. Det skulle drive deg til Ordet, til Jesus og den uforskyldte nåde. Da skal du takke for det korset som tynget din nakke her på jorden, og det som du gråt for skal bli til din rikeste sang.

Ha tro til Gud (Mark 11:22), la hans vilje skje.

Tap ikke motet, du kjære,
for så er det dyreste tapt!
Gud har en lekse å lære
hvert menneskebarn han har skapt.

Bakom de tyngende gåter
og skjebnens forvirrende lek
er det en vilje som råder,
en visdom som alltid vet veg.

Vi skal kun bie og bede,
og bede og bie på ny.
Når solen er aller lengst nede
da bær det mot morgengry.

Det kors som tynget din nakke
kan (skal) bli til den rikeste sang,
og da kan (skal) det skje du vil takke
for det som du gråt for en gang.

...

JOSVA 15-19

Av Martin Fjære

Øst for Jordanelva var landet allerede skiftet ut til Ruben, Gad og halve Manasses stamme. Det skjedde mens Moses enda levde. Nå gjenstår utskifting for de ni og en halv stammene som er igjen. Under tildelingen skulle ypperstepresten Eleasar, Josva og overhodene for ættene i Israel være til stede, og det skulle foregå ved loddkasting. Herren skulle på den måten bestemme hvem som skulle ha hva.

I denne sammenhengen kan ikke det lovede Kanaan og arveutdelingen tjene som forbilde på det himmelske Kanaan og arven i det fullendte Guds rike. Der er jo nettopp striden fullendt og all strid ferdig utkjempet. Utdelingen av disse landområdene er nok snarere en anskuelsesundervisning i at Herren Jesus etter sin fullkomne seier på Golgata (Josvas seiere), utdeler både bo-område og virkeområde for alle sine barn den tid de lever her i verden. Guds barn utplasserer ikke seg selv, det skjer ved Herrens «loddkasting». Han gir den enkelte de nådegaver som trengs og utdeler «landområder».

Denne måten å se livet på er for endel kristne blitt fremmed og litt «overåndelig». Mange er mer preget av tanker om tilfeldighet, skjebne og om å være «sin egen lykkes smed». Valgene bærer da også preg av det!

Josva kommer med et påtrengende spørsmål til sitt folk: «Da sa Josva til Israels barn: Hvor lenge vil dere ennå dryge før dere drar av sted og inntar det landet Herren, deres fedres Gud, har gitt dere?» (Jos 18:3)

De skulle videre velge ut tre menn for hver

stamme som skulle kartlegge landområdene og senere legge dette frem for Josva. Landområdene skulle deles opp hensiktsmessig, men det var Herren som avgjorde hvilken stamme som skulle ha hvilket område.

Er der noen i vår tid som på «Josvas oppfordring» velger ut noen av menigheten, og at disse sendes ut av Josva (Jesus)? Noen som systematisk kartlegger områdene og siden legger det frem for Jesus? Så avgjør han hvilken «stamme» som skal befolke og virke i det aktuelle området. Det er et samspill her, hvor menigheten skulle velge ut og sette noen i et arbeid, men at de fortsatt var avhengige av Herrens råd og beslutninger i form av loddkastingen.

Er det kjent for oss at vi settes i bevegelse ved Jesu oppfordring og ransakende spørsmål: «Hvor lenge vil dere ennå dryge før dere drar av sted og inntar det landet Herren, deres fedres Gud, har gitt dere?»

Vi burde da også være åpne for at Jesus plasserer oss i områder som andre før oss har sondert og lagt frem for Jesus i bønn.

Når det gjelder utdelingen av nådegaver og utrustning, sier 1 Kor 14:1: «Jag etter kjærligheten! Søk med iver å få de åndelige gaver, særlig å tale profetisk!» Denne gode iver og gode søking etter åndelige gaver fødes i hjerter som trykkes av egen fattigdom og utilstrekkelighet i tjenesten, samtidig som en ser og merker det skrikende åndelige behovet i det området som blir lagt inn over en. Så er en midt i iveren fortsatt helt avhengig av ham som gir og utrufter.



«Også våre egne folk må lære å gjøre gode gjerninger, der det er behov for det, så de ikke skal være uten frukt.» (Tit 3:14)

«*der det er behov for det...*». Kallet kommer ofte sammen med at Herren viser oss forskjellige udekte behov. Da er det ikke bare å skyve disse oppgavene over på andre som vi synes er mer skikket til det. Vi bør heller, i første omgang, regne det som et kall til oss.

I disse kapitlene beskrives to forskjellige holdninger til det å få tildelt landområde. Den ene finner vi hos Kaleb (Jos 15:13f), og den andre hos stammene etter Josefs sønner, Efraim og Manasse.

Kaleb fikk tildelt det området han på særlig måte hadde utspeidet for førtifem år siden. Der holdt fortsatt etterkommerne av den storvokste Anaks-ætten til.

Efraim og Manasse fikk tildelt store områder. Manasse fikk en del på østsiden av Jordan og en del på vestsiden og helt ut til havet. Efraim fikk tildelt landområdet lenger sør med grense mot Gad, Juda og Benjamin stamme. Efraim og særlig Manasse fikk store områder, men de var også meget tallrike. Derfor klager de til Josva om at de burde fått større områder og at kanaaneerne i dalene og på slettene er vanskelige å fordrive,

de har jernvogner. (Jos 17:14-16)

Så har Kaleb fått tildelt et område med bla. storvokste anakitter, og Manasse/Efraim områder med fiender i jernvogner. De har begge fiender i sitt område som er livsfarlige å gi seg i kast med.

Kaleb responderer med å holde frem Herrens løfter, slik han også gjorde for førtifem år siden. (Jos 14:12) Han nedkjemper da også tre kjente etterkommere etter Anak. (Jos 15:14) Men kampene er harde og det kreves stort mot for å gå imot de befestede byene. Hans datter Akxa blir gitt til kone for den som har mot til å innta Kirjat-Sefer.

Efraim og Manasse er store og tallrike stammer, men klarer ikke å drive bort fiendene. (Jos 16:10, 17:12-13) Det ser ikke ut som at de sterke fiendene gjorde dem søkende til Guds ord og løfter. Men de klager til Josva og vil ha andre og større områder. Like fullt står Josva fast ved sin tildeling og sin beslutning. (Jos 18:18)

Om en ikke er trofast der hvor Herren først plasserer oss, hjelper det ikke med andre og «større områder». Det er ikke området og fiendene som er det største problemet, men snarere den åndelige situasjonen i Efraim og

Manasse, den åndelige situasjonen i Guds folk, i deres eget hjerte. Hvem ligner vi mest på? Hvem ligner jeg mest på? Kaleb eller Efraim og Manasse?

Til sist får Josva tildelt en by etter Herrens befaling. I Josva 19:50 heter den «Timnat-Serah» (del av overflod). Dermed oppfylles løftet han fikk sammen med Kaleb i 4. Mosebok 14:30.

Den gang så det ikke lyst ut. Der de ti andre speiderne lå døde og slagne av Guds umiddelbare straffedom. De fikk folket til å knurre mot Gud ved å vende deres hjerter bort fra hans løfter. Ettersom deres utspeiding av landet hadde vart i førti dager skulle folket også totalt vandre om førti år i

ørkenen. Ett år for hver dag med utspeiding.

Så lå disse ti «fornuftige og selvkloke» døde, slått ned for Herrens åsyn. (4 Mos 14:36) Men to fikk gå videre i enfoldig tillit til Guds ord, gjennom ørkenen og inn i det lovede landet. De fikk sin arvedel og det Gud hadde lovet, selv om det ved begynnelsen av ørkenvandringen så temmelig mørkt ut.

Herren sørget også for at den nye generasjonen ikke gikk til grunne sammen med fedrene i ørkenen.

«Herren skal bevare din utgang og din inngang fra nå og til evig tid.» (Sal 121:8)

...

BARNELEIR PÅ FOSSNES, YNGRESLEIR PÅ ARNADAL/FOSSNES OG UNGDOMSLEIR PÅ TRETTENES

20.-22. JUNI 2025

BARNELEIR PÅ FOSSNES

For barn opp til 3. klasse (skoleåret 24/25). Talere og ledere blir Tobias Fjell, Kari Brennsæter, Reidun Irene Fossdal, Olav Fossdal og Olav Bergene Holm.

Tema: Jesus - synderes venn.

YNGRESLEIR PÅ ARNADAL/FOSSNES

Fra 4. – 7. klasse (skoleåret 24/25). Talere blir Finn-Widar Knutzen, Harald Fjære og Håkon Bergene Holm. Ledere blir André Heian (hovedleder), Harald Fjære, Håkon Bergene Holm, Andrine Wallsten og Sigurd Brennsæter.

Overnatting på Solbakken. Møter og måltider på klubbhuset på Arnadal.

Tema: Seierskransen.

UNGDOMSLEIR PÅ TRETTENES

Fra 8. klasse og oppover (skoleåret 24/25). Dag Rune Lid blir med som taler. Ledere blir Fredrik Thorbjørnsen, Lars Fredrik Ellingsen og Kristian Fjære.

Mer informasjon og program på nll.no. Påmeldingsfrist 23. mai.

SOMMERSAMLING PÅ FOSSNES M/ÅRSMØTE

9.-13. JULI 2025

Velkommen til sommersamling på Fossnes 9.-13. juli. Talere i år er Per Bergene Holm, Lars Fossdal, Bjarne Gjuvsland, Lars Fredrik Ellingsen og Martin Fjære.

Tema for leiren er «Men bli fornyet i deres ånd og sinn.» (Ef 4:23)

Kveldsmøtene og søndagsmøtet blir direktesendt fra Fossnes.

Påmeldingsfrist er 11. juni. Påmeldingsfrist gjelder også for stemmerett til årsmøtet.



QR: påmelding

SOMMERSTEVNE PÅ LABERGET

31. AUGUST-3. JULI 2025

Velkommen til stevne på Laberget 31. juli-3. august. Talere i år er Odd Eivind Stensland, Gunnar Nilsson, John Peder Samdal og Aron Berre.

Tema for leiren er «Oppbygg dere på deres høyhellige tro.» (Judas 1:20)

Påmeldingsfrist er 3. juli. Det fylles fort opp, så vær tidlig ute med påmelding.



QR: påmelding

Mer informasjon for begge leirene finner du på
www.nll.no.

Der finner du også påmeldingsskjema.

MØTEKALENDER



MAI

20.-22. Ørsta
Martin Fjære

23. Molde bedehus
Martin Fjære

24.-25. Eide-Hustadvika
Martin Fjære

24.-25. Langli bedehus

25. Randaberg

25. Konfirmasjonsmøte
Fossnes*
*John Peder Samdal,
Daniel Krüger*

29. Fossnes*
Håkon Bergene Holm

JUNI

7.-9. Pinsemøter Skjæveland
Martin Fjære

7.-9. Pinsemøter Steinsdalen
*Jakob Knutzen, Jostein
Brennsæter*

8. Fossnes*
Curt Westman

8.-9. Pinsemøter Langli
Ingar Gangås

8.-9. Pinsemøter Mosvik
Daniel Krüger

11.-16. Moldova
*Per Bergene Holm,
John Peder Samdal*

12.-15. Gyland/Sira
Odd Eivind Stensland

13.-15. Elverum, Drevsjø og
Rena
Martin Fjære, Steinar Guddal

15. Årnes
Martin Fjære, Steinar Guddal

15. Fossnes*
Asbjørn Fossli

20.-22. Mindlandet,
Nordland
*Jakob Knutzen,
Jostein Brennsæter*

20.-22. Barneleir Fossnes
*Tobias Fjell, Reidun Irene
Fossdal, Kari Brennsæter*

20.-22. Yngresleir Arnadal/
Fossnes
*Finn-Widar Knutzen,
Harald Fjære og
Håkon Bergene Holm*

20.-22. Ungdomsleir
Trettenes
Dag Rune Lid

27.-29. Steinkjer
Martin Fjære

29. Randaberg

JULI

9.-13. Sommersamling
Fossnes (se info forrige side)

31.07-3.08 Sommerstevne
Laberget (se info forrige
side)

AUGUST

5.-8. Eidi bedehus, Hustad-
vika/ Molde bedehus
Martin Fjære

10. Årnes
Fredrik Thorbjørnsen

10. Fossnes*
Sigurd Brennsæter

14.-16. Forkynnerseminar
Per Bergene Holm

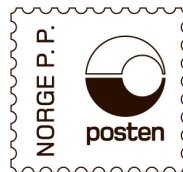
16. Åpningsmøte Fossnes
John Peder Samdal

17. Fossnes*
John Peder Samdal

27.-31. Fogn
John Peder Samdal

Møter fra Fossnes merket med stjerne (*) blir direkte sendt, se link på nll.no.

Ønsker du fritt forkynnerbesøk fra Lekmannsmisjonen, er det bare å ta kontakt på mail: sekretar@nll.no.



Returadresse:
Lov og Evangelium
Wikens vei 3,
3243 Kodal

Meld fra om adresseendring til abonnementsansvarlig

HUSKE GUDS BUD

Av C. O. Rosenius

Tenke på og tale om Herrens bud, det er det tusener av mennesker som kan, men de får aldri selv begynt å gjøre etter dem. Mange er umåtelig nidkjære for loven når det dreier seg om andre. Da kan det aldri bli talt strengt nok. Men selv, sier Jesus, rører de ikke med en finger de byrder som de legger på andre.

Til slike er det Herren sier: «Hva har du med å fortelle om mine lover og ta min pakt i din munn? Du hater jo tuktt og kaster mine ord bak deg.» (Sal 50:16-17) Her kreves oppriktighet og sannhet. Gud lar seg ikke spotte!

Også for en oppriktig kristen er faren stor hvis han skulle komme i tanker om å misbruke læren om vår svakhet på den måten at han simpelthen skyver fra seg det som synes å være for vanskelig for ham. En slik framgangsmåte går ikke. Man bør alltid – også da når man har funnet sin fulle rettferdighet i Kristus – komme Herrens bud i hu for å gjøre etter dem. Den kraft du ikke allerede har fått, kan du få. Det som for deg synes umulig, utfører Herren med letthet.

På samme tid som Paulus taler om sin skrøpelighet, taler han også om Kristi kraft, som tar bolig nettopp i de skrøpelige. Når jeg

er skrøpelig, da er jeg sterk, sier han. (2 Kor 12:10)

Når du derfor er glad i din Gud og har visshet om dine synders forlatelse, bør du i full fortrolighet og i dypeste alvor legge det du ikke kan makte på din frelsers hjerte og be om hans kraft til å gjøre det som han krever av deg. Du må si med Augustin: «Krev av meg, Herre, hva du vil, men gi meg selv hva du krever.»

Alt hva du i denne forbindelse begjærer av Gud, får du vel neppe. (2 Kor 12:8f) Men skjønt du ikke kan gjøre det gode som du gjerne vil, så er det ikke desto mindre nødvendig at du husker Herrens bud og ber om kraft til å gjøre etter dem. Du holdes derved i en levende, personlig ydmykelse, som Gud har til hensikt når han overlater oss til oss selv og til Satan. (2 Kor 12:7)

Den enkle kunnskapen om vår svakhet har ikke denne ydmykelse til følge. Og ingenting kan være mer sørgelig enn når en ellers oppriktig kristen i den grad forfaller til åndelig lathet, at han ikke mer husker Herrens bud på en slik måte at hans ufullkommenhet når det gjelder å gjøre etter dem, ydmyker og bøyer ham.

